วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น
สถาบันพระปกเกล้า

GUIDE BOOK

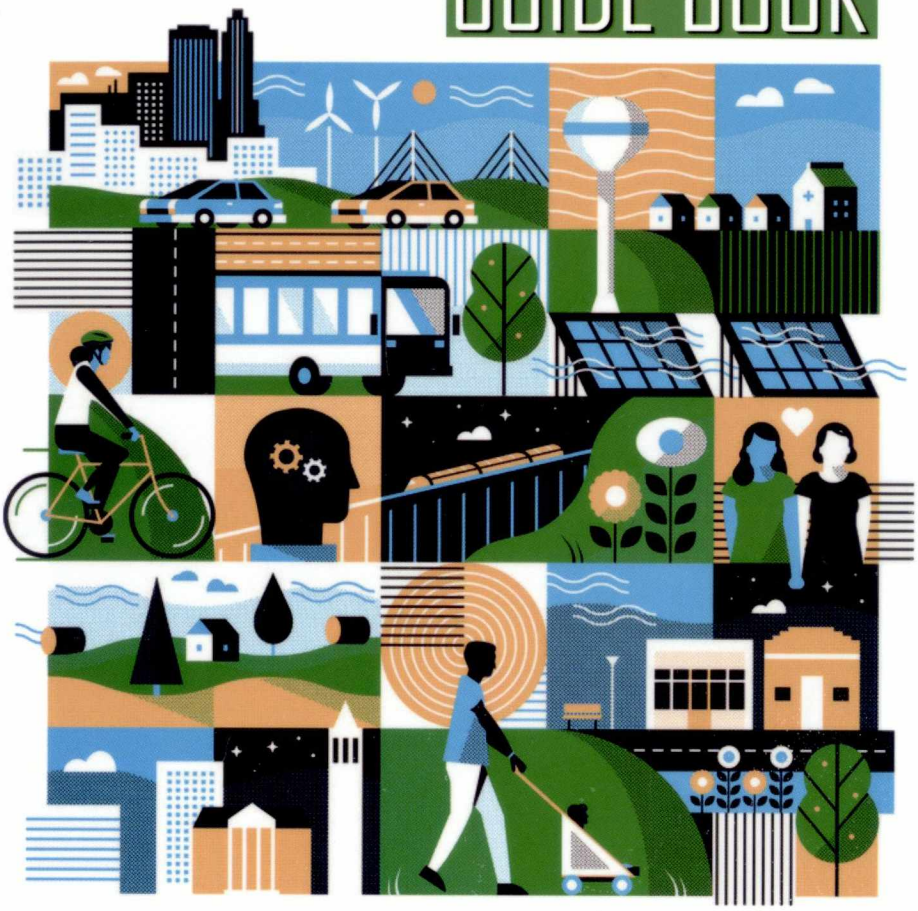

การพัฒนาบริการสาธารณะเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่นด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ

รองศาสตราจารย์ ดร.พีรดร แก้วลาย
ขวัญ พงษ์หาญยุทธ

เอกสารวิชาการ ลำดับที่ 141

สารบัญ

	หน้า
คำนำสถาบันพระปกเกล้า	III
คำนำผู้เขียน	V
บทที่ 1: บทนำ: การพัฒนาบริการสาธารณะเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่นด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ	1
1.1 การใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและการออกแบบบริการในการพัฒนาบริการสาธารณะเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น	4
1.2 กรณีศึกษาการใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ โครงการย่านสร้างสรรค์ศรีจันทร์: เทศบาลนครขอนแก่น	10
บทที่ 2: ขั้นตอนการออกแบบบริการสาธารณะ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ	15
2.1 ขั้นตอนของกระบวนการคิดเชิงออกแบบ	17
2.2 รายละเอียดของแต่ละขั้นตอนของกระบวนการคิดเชิงออกแบบ	18
บทที่ 3: การสร้างการมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการร่วมรังสรรค์ (co-creation) และเครื่องมือที่ใช้ประกอบการทำกระบวนการ	27
3.1 กระบวนการร่วมรังสรรค์ (co-creation)	29
3.2 การจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการร่วมรังสรรค์ (co-creation workshop) ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการร่วมรังสรรค์ (co-creation workshop)	29

สารบัญ

หน้า

3.3 เครื่องมือที่ใช้ประกอบการทำกิจกรรมเชิงปฏิบัติการร่วมรังสรรค์ (co- creation workshop) 32
- แผนผังสังเคราะห์ข้อมูล: ปัญหา โอกาส ข้อมูลเชิงลึก ความต้องการ และแนวคิดหลักในการพัฒนา (P.O.I.N.T) 32
- แผนผังผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย 33
- เส้นประสบการณ์ 34
- Idea Folio – แผนผังสำหรับจัดแนวคิด 35

บทที่ 4: การถอดบทเรียนจากการออกแบบบริการสาธารณะร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น **37**

4.1 เทศบาลนครยะลา จังหวัดยะลา 39
4.1.1 รายละเอียดของโครงการที่เข้าร่วมออกแบบบริการสาธารณะ: โครงการพัฒนาตลาดชุมชนบ้านร่ม 39
4.1.2 กระบวนการออกแบบ 40
ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกรอบของโจทย์หรือปัญหาที่ต้องการแก้ไข 40
ขั้นตอนที่ 2 สำรวจและเก็บข้อมูลเบื้องต้น 40
ขั้นตอนที่ 3 วางแผนและเตรียมงาน 43
ขั้นตอนที่ 4 เก็บข้อมูลเชิงลึก และสังเคราะห์ข้อมูล 43
ขั้นตอนที่ 5 กำหนดโจทย์ใหม่ที่มีความจำเพาะเจาะจงกับบริบท 46
ขั้นตอนที่ 6 สร้างแนวคิดและการคัดเลือกแนวคิด 46
4.2 เทศบาลเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน 48
4.2.1 รายละเอียดของโครงการที่เข้าร่วมออกแบบบริการสาธารณะ: การสร้างเศรษฐกิจและรายได้สู่ชุมชน (เศรษฐกิจสร้างสรรค์บนฐานวัฒนธรรมและชุมชน) กลุ่มอาชีพการผลิตโคม-ตุง 48

สารบัญ

หน้า

4.2.2 กระบวนการออกแบบ 49
ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกรอบของโจทย์หรือปัญหาที่ต้องการแก้ไข 49
ขั้นตอนที่ 2 สำรวจและเก็บข้อมูลเบื้องต้น 49
ขั้นตอนที่ 3 วางแผนและเตรียมงาน
ขั้นตอนที่ 4 เก็บข้อมูลเชิงลึก และสังเคราะห์ข้อมูล 50
ขั้นตอนที่ 5 กำหนดโจทย์ใหม่ที่มีความจำเพาะเจาะจงกับบริบท 55
ขั้นตอนที่ 6 สร้างแนวคิดและการคัดเลือกแนวคิด 57
ขั้นตอนที่ 7 พัฒนาและทดสอบแนวคิดโดยการสร้างแบบจำลอง 59
4.3 เทศบาลตำบลเขาพระงาม จังหวัดลพบุรี 64
4.3.1 รายละเอียดของโครงการที่เข้าร่วมออกแบบบริการสาธารณะ: โครงการส่งเสริมสนับสนุนผลิตภัณฑ์ OTOP ผู้ประกอบการ และฝึกอบรมอาชีพให้แก่ประชาชน 64
4.3.2 กระบวนการออกแบบ 65
ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกรอบของโจทย์หรือปัญหาที่ต้องการแก้ไข 65
ขั้นตอนที่ 2 สำรวจและเก็บข้อมูลเบื้องต้น 65
ขั้นตอนที่ 3 วางแผนและเตรียมงาน 65
ขั้นตอนที่ 4 เก็บข้อมูลเชิงลึก และสังเคราะห์ข้อมูล 66
ขั้นตอนที่ 5 กำหนดโจทย์ใหม่ที่มีความจำเพาะเจาะจงกับบริบท 71
ขั้นตอนที่ 6 สร้างแนวคิดและการคัดเลือกแนวคิด 72
ขั้นตอนที่ 7 พัฒนาและทดสอบแนวคิดโดยการสร้างแบบจำลอง 74

GUIDE BOOK: การพัฒนาบริการสาธารณะเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่นด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 5: แนวทาง ปัจจัยสู่ความสำเร็จ และบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบในการพัฒนาบริการสาธารณะเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น	77
5.1 แนวทางในการนำกระบวนการคิดเชิงออกแบบไปใช้ในการพัฒนาบริการสาธารณะท้องถิ่น	79
5.2 ปัจจัยที่ส่งเสริมให้การพัฒนาบริการสาธารณะเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่นด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบประสบความสำเร็จ	82
5.3 บทบาทที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาบริการสาธารณะ	84
ประวัติผู้เขียน	87